

UNION NATIONALE DE L'ARMURERIE, DE LA CHASSE ET DU TIR
NATIONALE UNIE VAN DE WAPENMAKERIJ EN DER JACHT - EN
SPORTSCHUTTERS

Wapenwet: Stand van zaken

CD&V en Open-VLD dienen interessant wijzigingsvoorstel in Europese richtlijn gewijzigd

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft op 29 november 2007 een wetsvoorstel omtrent de wapenwet in overweging genomen. Dit betekent dat het voorstel besproken zal worden in de bevoegde kamercommissie vanaf dinsdag 4 december 2007. Het voorstel bouwt verder op de resoluties die tijdens de vorige legislatuur met unanimititeit werden aangenomen. Het komt in belangrijke mate tegemoet aan de verzuchtingen van de wapenbezitters en sportschutters. Ook op Europees vlak zijn er ontwikkelingen. Hierna een overzicht van de stand van zaken.

Wat voorafging...

De wapenwet van 8 juni 2006 werd na minder dan 6 uur parlementaire bespreking aangenomen. Het vertrekpunt van deze wet was een tekst die in 2003 niet is aangenomen in het parlement omwille van de vele technische gebreken. Uiteindelijk is de tekst toch gestemd. De gevolgen daarvan zijn bekend. In een aantal strafprocedures gingen zware misdadigers vrijuit omdat de wapenwet geen voldoende juridische basis bood voor een veroordeling. De wet had tot doel om alle wapenbezit geregistreerd te krijgen. Deze doelstelling flopte volledig. Hoogstens 30% van de ca. 2 miljoen wapens die in ons land in omloop zijn, werden geregistreerd bij het verstrijken van de overgangperiode op 30 juni 2007. Bijgevolg is het aantal illegale wapens zelfs toegenomen na de nieuwe wet.

In de praktijk bleek de wet onwerkbaar. De provinciale wapendiensten waren niet voorbereid op hun taken. Het mankeerde hen aan middelen en kennis om de wet toe te passen. De problemen worden stilaan opgelost onder coördinatie van de Federale Wapendienst, maar er blijven nog knelpunten. Sommige van deze diensten houden er eigen "interpretaties" van de wet op na (lees: passen de wet niet toe) en veroorzaken op die manier nog tal van bijkomende problemen. Ook de politiekorpsen zijn nog steeds niet vertrouwd met de nieuwe wetgeving. De schietstanden worden overspoeld door leden die verplicht moeten aansluiten, maar door het gebrek aan schietstanden is er onvoldoende capaciteit.

Het eerste signaal werd gegeven door het Grondwettelijk Hof in een arrest van 8 november 2006. Dit Hof heeft de nieuwe wapenwet niet geschorst, maar oordeelde wel dat de wapenwet op een aantal punten als ongrondwettelijk kan beschouwd worden. De regering zag zich dan ook verplicht een aantal aanpassingen door het parlement te laten jagen via de programmawet. Tijdens dit debat is ook beslist om de wapenwet in het parlement te evalueren. De overgangstermijn werd toen verlengd tot 30 juni 2007 (i.p.v. de aanvankelijke onrealistische termijn die op 9 december 2006 afliep...).

Secrétariat - secretariaat:

U.N.A.C.T. – Rue Saint-Gilles 386 – 4000 LIEGE - ☎ (04) 252 48 43 - 📠 (04) 252 20 08
www.unact.be - info@unact.be - Fortis 240 - 0675100 - 81

Tussen januari en april 2007 werd binnen de commissie Justitie de werkgroep “evaluatie wapenwet” opgericht. Deze werkgroep moest evalueren op welke punten de wapenwet moet worden aangepast. Onder het voorzitterschap van Stef Goris werd tussen alle partijen een consensus bereikt over een tiental aan te passen punten. Deze punten werden tevens goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van de Kamer in april 2007. Vermits de kamers ontbonden moesten worden eind april 2007, was er onvoldoende tijd om deze resoluties om te zetten in wetgeving. In de resoluties wordt o.a. gevraagd om de vergunningenprocedure te vereenvoudigen en wordt de beperkte geldigheidsduur van vergunningen in vraag gesteld. Ook wordt gevraagd een oplossing te zoeken voor de “passieve wapenbezitters”, dit zijn wapenbezitters die niet jagen of schieten. Tevens werd gevraagd om de overgangperiode, die aanvankelijk afliep op 30 juni 2007, te verlengen.

De verkiezingen

De verkiezingen hebben een belangrijke impact gehad. De linkse partijen boekten forse achteruitgang. In Wallonië heeft de PS toegegeven dat de nieuwe wapenwet verantwoordelijk is voor de verkiezingsnederlaag.

Het is dan ook geen toeval dat de wapenwet één van de eerste thema's is die in het nieuwe parlement aan bod komen. Tijdens de eerste plenaire vergaderingen in juli 2007 werden onmiddellijk een viertal wetsvoorstellen in overweging genomen. De voorstellen vroegen om de overgangstermijn te verlengen en om een beperkt aantal inhoudelijk wijzigingen door te voeren aan de wapenwet (o.a. voor erfenis van wapens). Geen van deze voorstellen lost de belangrijkste technische problemen in de wapenwet op.

Verlenging overgangstermijn tot 31 oktober 2008

Na het parlementair verlot is dan vrij snel een voorstel (ingediend door MR) aangenomen om de overgangstermijn te verlengen. Na overleg werd uiteindelijk beslist de overgangstermijn te verlengen tot 31 oktober 2008. Dit wetsvoorstel is dan aangenomen in de plenaire vergadering van de Kamer. Nu ligt het ter ondertekening bij de Koning. Allicht nog deze maand komt de wijzigingswet in het Belgisch Staatsblad.

Na de publicatie in het Belgisch staatsblad zullen alle termijnen in de wapenwet die aflopen op 30 juni 2007, met retro-actief effect vanaf 1 juli 2007 verlengd tot 31 oktober 2008. Ook de erkenningen (handel en verzamelingen) moeten tegen deze datum hernieuwd worden.

Let wel op: tot zolang de wijzigingswet niet gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad, verandert er niets. Het is dus pas mogelijk om na deze publicatie eventueel nog wapens te regulariseren. Op onze website www.unact.be vindt u steeds de meest recente informatie.

Zoals eerder gezegd, vervallen alle erkenningen voor wapenhandelaars en verzamelaars die meer dan vijf jaar geleden zijn afgegeven. Elke erkende persoon moet de hernieuwing van zijn erkenning vragen. Oorspronkelijk moest dit gebeuren binnen het jaar na de inwerking treding van de nieuwe regels voor de erkenningen. Vermits de regels voor de erkenningen van verzamelaars op 9 januari 2007 in werking zijn getreden, moesten verzamelaars dus tegen 8 januari 2008 de verlenging vragen van hun erkenning. Dit werd gewijzigd. Alle erkende personen (de handelaars én de verzamelaars) hebben tot 31 oktober 2008 de tijd om hun erkenning te vragen. Voor de handelaars moet echter nog een KB gemaakt worden waarin de nieuwe aanvraagprocedure wordt geregeld, met o.a. de regeling voor de testen beroepsbekwaamheid. Wij onderhandelen verder met de FOD Justitie om hier tot een aanvaardbare regeling te komen.

Ingediende wetsvoorstellen

Het verlengen van de overgangstermijnen biedt de tijd die nodig is om de wapenwetgeving ten gronde aan te passen. Er zijn ondertussen verschillende voorstellen ingediend. De MR wil dat een oplossing komt voor wie een wapen erfde, en voor wie vroeger (gedurende ten

minste vijf jaar) gejaagd heeft of sportschutter was. De MR stelt daarom twee bijkomende wettige redenen voor, met name erfenis van een wapen en het vroeger voorhanden hebben van een wapen onder de voorwaarden van de oude wet. Zowel in de voorstellen van de PS en van MR wordt dit probleem mede opgelost door het bezit van tijdelijk “gedesactiveerde” wapens als wettige reden toe te voegen. De MR stelt echter niet de beperkte duur van de vergunningen in vraag. Wél wil de MR, net als de PS trouwens, de taksen afschaffen. De PS wil verder nog “provinciale vergoedingscommissies” om de vergoedingen te berekenen aan bezitters van wapens die door de nieuwe wet verboden worden. Dit speelt dus bijna enkel voor automatische wapens, zodat het nut van dit voorstel in de praktijk beperkt is.

“Rambo moordwapens” en alternatieve disciplines

Ook de Vlaamse socialisten en groenen dienden een voorstel in. Naar aanleiding van de uitlatingen van gouverneur DENYS tijdens de hoorzitting op 7 november 2007 dienden mevrouw Fouad Lahsaini (Groen) en de heren Stefaan Van Hecke (Groen) en Renaat Landuyt (SP.A) een voorstel in om – u leest het goed – “rambo moordwapens” te gaan verbieden. Volgens de indieners van het voorstel kan alleen aan sportschieten gedaan worden met wapens met regelbare opzet, orthopedische en/of optische hulpmiddelen. Voornamelijk de beoefenaars van alternatieve disciplines moeten zich aangesproken voelen, want volgens de indieners zijn het deze stoere Rambo’s die dergelijke wapens gebruiken. Het is nieuw voor ons dat de alternatieve disciplines geschoten kunnen worden met wapens die niet precies zijn. Misschien moeten we de indieners laten proberen met een onprecies wapen op 100m te schieten tijdens een wedstrijd ordonnance schieten. Dit voorstel getuigt dus van een totaal gebrek aan kennis over onze disciplines. Bovendien is het discriminerend en beledigend ten aanzien van de beoefenaars van de alternatieve disciplines. We bekijken nog op welke manier gereageerd zal worden tegen deze zware beschuldigingen aan het adres van de beoefenaars van de alternatieve disciplines. Ook vergeet men systematisch te vermelden dat de betrokken schutters uiteraard met vergunde wapens schieten, en dus aan alle strenge voorwaarden van de wapenwet voldoen. Het voorstel houdt bovendien geen rekening met de bevoegdheidsverdeling tussen gemeenschappen en de federale staat. Het wordt dan ook niet gesteund door de andere partijen. Moet er nog zand zijn...

Voorstel volledige herwerking wapenwet

De Vlaamse partijen CD&V en Open-VLD dienden samen een voorstel in waarbij de wapenwet opnieuw bekeken wordt. Het voorstel is technisch goed onderbouwd en biedt een oplossing voor de problemen die eerder aan bod kwamen. Dit voorstel werd ingediend door mevrouw Liesbeth Van der Auwera en de heer Servais Verherstraeten (beiden CD&V) en door mevrouw Sabine Lahaye-Battheu en mevrouw Carine Van Cauter (beiden Open-VLD). De indieners hebben duidelijk de materie grondig bestudeerd, en hadden de moed om een evenwichtig voorstel in te dienen eerder dan zich te laten leiden door negatieve vooroordelen. Dit voorstel draagt het nummer 474 en is te raadplegen op de website van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (www.dekamer.be, onder “wetsontwerpen en –voorstellen”).

Het voorstel brengt de nodige technische correcties aan om de wapenwet in de praktijk werkbaar te maken (b.v. in de lijst van veroordelingen die van aard zijn wapenbezit uit te sluiten, op het vlak van definities, ...). Een aantal leemtes in de wet (zoals b.v. voor het vervoer van vrij verkrijgbare vuurwapens, de wapenbeurzen, adverteren en verkopen via het internet, ...) worden opgelost. De grootste verdienste van het voorstel is dat het de rechtszekerheid van de wapenbezitters ten goede komt. Daarbij werden de in de vorige legislatuur aangenomen resoluties als uitgangspunt genomen. Vermits daarover al consensus bestond in de vorige legislatuur, hopen wij dan ook dat het voorstel ook vanuit de andere partijen zal gesteund worden.

De belangrijkste punten van dit voorstel zijn:

- Het afschaffen van de beperkte duur van vergunningen en erkenningen. Deze zouden voor onbepaalde tijd geldig blijven, met een verplichting naar de gouverneurs toe om een periodieke controle te doen;
- Een oplossing voor de passieve wapenbezitters, die wapens kunnen houden als ze tijdelijk “gedesactiveerd” zijn, wat niet hetzelfde is als een neutralisatie. Een tijdelijk gedesactiveerd wapen blijft vergunningsplichtig. Het kan enkel worden verkocht aan een erkend persoon of vergunninghouder. De desactivatie zal dan ook niet zo ingrijpend zijn als de neutralisatie, die onomkeerbaar is. Immers, een geneutraliseerd wapen wordt vrij verkrijgbaar. De tijdelijke desactivatie kan een oplossing zijn voor wie wapens bezit, maar er niet mee wil schieten. Diverse procédés worden onderzocht, gaande van het verwijderen van de slagpin, tot elektronische en mechanische middelen. De te kiezen methode wordt door de Koning bepaald, rekening houdende met de technische kenmerken van het wapen.
- Afschaffing van de draagvergunning voor het sportschieten (b.v. voor IPSC);
- Een regeling voor het uitlenen van wapens tussen vergunninghouders en voor het uitlenen en transport van wapens tussen houders van een jachtverlof of sportschutterslicentie;
- Verduidelijking van het verbod voor verkoop van wapens op afstand via het internet;
- Vereenvoudiging van de vergunningsprocedure voor een vergunning door de aanvrager van een sportschutterslicentie of jachtverlof (vrijstelling alle proeven en geen medisch attest meer voor de houder van een sportschutterslicentie);
- Vervanging van de 5-jaarlijkse taks (nu 65 EUR per wapen, te indexeren) door een forfaitaire retributie van 85 EUR die dan de kosten moet dekken van de door de gouverneur te verrichten controle.

Als dit voorstel wordt aangenomen, wordt in belangrijke mate tegemoet gekomen aan onze verzuchtingen. Het is dan nog zaak ene aantal uitvoeringsbesluiten van de wapenwet in overeenstemming te brengen met de nieuwe wapenwet. Een aantal problemen in de praktijk (b.v. toegang tot schietstanden, formaliteiten bij overdracht wapens) moeten immers worden opgelost in een uitvoeringsbesluit.

Europese wapenrichtlijn

Op 29 november II. heeft het Europese Parlement een aantal voorstellen voor het wijzigen van de Europese wapenrichtlijn (91/477) aangenomen. In de pers werd verkeerd bericht over deze wijzigingen. In tegenstelling tot wat gemeld werd in de media, zal deze richtlijn geen wijziging van de Belgische wapenwet vereisen. Er bestaat ook geen “Europese wapenwet” waarvan sprake was in sommige persberichten, laat staan dat die verstrengd zou kunnen worden. De aanpassingen van de richtlijn beogen het VN protocol inzake de illegale wapentrafiëk om te zetten in Europees recht. De nadruk van de aanpassingen ligt op de correcte registratie van de wapens en op markering, alsook op de strafbaarstellingen voor wie bij illegale trafiëk betrokken is. In de richtlijn worden legale wapenbezitters ontzien, wat ook logisch is. Het is niet door striktere regels op te leggen aan legale wapenbezitters (zoals jagers en sportschutters) dan de illegale handel zal worden belemmerd. Op Europees niveau is dit inzicht doorgedrongen.

De voorgestelde wijzigingen vereisen dat lidstaten alle vuurwapens laten markeren en registreren. De markering van wapens is al voorzien in art. 4 van de wapenwet. De registratie gebeurt al jaren via het Centraal Wapenregister. Registers moeten volgens de richtlijn 20 jaar worden bijgehouden. Op basis van het uitvoeringsbesluit bij de wapenwet moeten de erkende personen hun registers levenslang bijhouden. Na stopzetting van de activiteit worden de registers naar de proefbank gestuurd. Derhalve gaat België al verder dan wat de richtlijn vereist en is hier geen wetsaanpassing nodig. De nieuwe richtlijn zal dus geen gevolgen hebben voor de bestaande erkenningen als wapenhandel.

Er zijn een aantal interessante wijzigingen. Het Europees Parlement vraagt dat de lidstaten de procedures voor aanvragen van een vergunning vereenvoudigen. Het voorstel dat is ingediend door CD&V en Open VLD houdt hier al rekening mee. Tevens moet de Europese pas gratis worden afgegeven door de lidstaten. De lidstaten mogen ook geen wapens in beslag nemen die vermeld staan op een door een andere lidstaat afgegeven Europese pas. Als een schutter met een Belgische Europese pas dus in Frankrijk aan een wedstrijd gaat deelnemen, mag Frankrijk de op de pas vermelde wapens niet in beslag nemen. In principe mogen ook geen andere documenten dan de pas zelf worden gevraagd. Het is wachten of en tegen wanneer alle lidstaten dit zullen omzetten. De Belgische regelgeving is op dit punt al in orde (zie art. 12, al. 3 wapenwet).

Verder vereist de richtlijn een minimum leeftijd van 18 jaar voor vergunninghouders. Dit is al opgenomen in de Belgische wapenwet. Van deze minimumleeftijd mag worden afgeweken in het kader van de jacht of het sportschieten. Zowel in Vlaanderen als in Wallonië bestaat al een regeling volgens dewelke een sportschutter vanaf 16 of 14 jaar (Wallonië, olympische disciplines) onder begeleiding een wapen kan hanteren.

De definitie van “antiek wapen” (waaronder onze categorie van wapens met historische, folkloristische of decoratieve waarde, de zogenaamde “HFD wapens”, vallen) wordt verfijnd alle wapens geproduceerd voor 1900, of wapens gepatenteerd voor 1900 maar vervaardigd daarna kunnen in principe vrij verkrijgbaar zijn. De lidstaten kunnen daarnaast zelf bepalen welke wapens daar onder vallen. Dit gebeurde reeds door de lijst van HFD-wapens die begin augustus verscheen in het Staatsblad.

Het is geen verrassing dat de Belgische wetgeving al rekening houdt met deze ontwikkelingen. Het rapport voor de wijziging van de Europese richtlijn was immers al bekend in maart 2006, de Belgische wet werd daarna aangenomen.

Bij dit alles willen we benadrukken dat Unact financiële steun heeft toegekend aan de Europese organisaties die mee hebben gewerkt om tot dit resultaat te komen. Daarvoor zijn middelen van het juridische actiefonds ingezet.

U ziet dat wij aandachtig alle nieuwe ontwikkelingen volgen en u tijdig informeren via mails en via onze website www.unact.be.

Chantal Grimard
voorzitter

